

OSHO

CURAJUL

Bucuria de a trăi
periculos

Traducere din limba engleză de
LIDIA GRĂDINARU

LITERA®
București
2018

Materialul de față constă în răspunsurile date de Osho unei audiențe largi, selectate din diverse conferințe ale lui Osho. Toate conferințele lui Osho au fost publicate sub formă de cărți și sunt de asemenea disponibile sub formă de înregistrări audio originale. Înregistrările audio și arhiva completă a conferințelor sale pot fi găsite în cadrul bibliotecii online OSHO, pe www.osho.com.

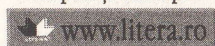
OSHO®

OSHO este marcă înregistrată a OSHO International Foundation,
www.osho.com/trademarks.

INTROSPECTIV®

Introspectiv este o divizie a Grupului Editorial Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel. 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372

Ne puteți vizita pe

Curajul

Bucuria de a trăi periculos

Editor/Compiler: Osho International Foundation

Copyright © 2018 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare și prepress: Cătălin Pavel

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OSHO

Curajul. Bucuria de a trăi periculos/

Osho International Foundation; trad.: Lidia Grădinaru. –

București: Litera, 2018

ISBN 978-606-33-3065-0

I. Grădinaru, Lidia (trad.)

294.5

Tiparul executat la:

office@tipografiaeurobusiness.ro
www.tipografiaeurobusiness.ro

Cuprins

Cuvânt înainte	7
Ce este curajul	13
Taoismul curajului	14
Calea inimii	18
Calea inteligenței	27
Calea încrederii	33
Calea inocenței	42
Când noul îți bate la ușă, deschide-i!	59
Curajul iubirii	69
Nu o relație, ci o stare de a fi	81
Prăjitura asta e delicioasă!	83
O lume fără hotare	88
Nici ușor, nici greu, doar natural	93
Desprinde-te din mulțime	105
Politica numerelor	109
Ascultă-ți „simțul lăuntric”	111
Eliberarea din, eliberarea pentru	118
Găsește-ți fața originală	119

Bucuria de a trăi periculos	125
Orice ai face, viața e un mister	130
Viața e întotdeauna în sălbăticie	134
Curajul suprem: fără început, fără sfârșit	139
 În căutarea neînfricării. Tehnici de meditație	
și răspunsuri la întrebări	155
Frica și vinovăția sunt același lucru?	155
De ce mi-e încă atât de frică să mă expun?	171
 Pentru informații suplimentare	203
 Despre autor	204
 Despre Stațiunea de Meditație Osho	206

Cuvânt înainte

*Nu o numi incertitudine – numește-o minune.
Nu o numi instabilitate – numește-o libertate.*

Eu nu sunt aici ca să-ți dau o dogmă. Dogma dă certitudine. Eu nu sunt aici ca să-ți ofer vreo promisiune pentru viitor – orice promisiune pentru viitor dă stabilitate. Eu mă aflu aici doar pentru a te face atent și conștient – adică să fii aici și acum, cu toată instabilitatea care înseamnă viața, cu toată incertitudinea care înseamnă viața, cu tot pericolul care înseamnă viața.

Știu că ai venit aici căutând o anume siguranță, un anume crez, un anume „ism“, un loc căruia să-i aparții, cineva pe care să te bazezi.

Ai venit aici de frică. Cauți un soi de închisoare frumoasă, astfel încât să poți trăi fără să conștientizezi ceva. Eu aș vrea să te fac mai nesigur, mai instabil, pentru că așa este

Eu nu sunt aici ca
să-ți dau o dogmă.
Dogma dă certitudine.
Eu mă aflu aici doar
pentru a te face atent
și conștient.

viața, așa este Dumnezeu. Atunci când există mai multă nesiguranță și mai mult pericol, singurul mod de a răspunde la asta este conștientizarea.

Există două posibilități. Una dintre ele este să închizi ochii și să devii dogmatic, să devii creștin, sau hindus, sau mahomedan, să ajungi ca un struț. Lucrul ăsta nu îți schimbă viața, ci doar îți închide ochii, te face să fii prost, te face să fii lipsit de inteligență. Lipsa de inteligență te face să te simți în siguranță – toți cretinii se simt în siguranță. Ce siguranță poate să existe în viață?

Viața nu e un proces mecanic, ea nu poate fi sigură. E un mister imprevizibil. Nimeni nu știe ce o să se întâmple în clipa următoare. Nici chiar Dumnezeu despre care tu crezi că locuiește undeva, în Al Șaptelea Cer, nici chiar el – dacă există –, nici chiar el nu știe ce o să se întâmple... pentru că dacă el știe ce o să se întâmple, atunci viața este o gogoriță, atunci totul e scris dinainte, atunci totul e predestinat. Cum să știe el ce urmează să se întâmple, dacă viitorul este deschis? Dacă Dumnezeu ar ști ce o să se întâmple în clipa următoare, viața ar fi doar un proces mecanic, mort. N-ar mai exista libertate, și cum să existe viața fără libertate? Atunci n-ar mai exista nici o posibilitate de dezvoltare sau de nedevelopare. Dacă totul ar fi predestinat, n-ar mai exista grandoare. Oamenii ar fi doar niște roboți.

Nu, nimic nu e sigur. Țasta e mesajul meu. Nimic nu poate fi sigur, pentru că o viață sigură ar fi mai rea decât moartea. Nu există certitudine. Viața e plină de incertitudine, e plină de surprize, și tocmai în

Nu, nimic nu e sigur.
Țasta e mesajul meu.

asta constă frumusețea ei! N-ai să ajungi niciodată la un moment când să poți spune „Acum sunt sigur”. Când spui că ești sigur, te declari mort; te-ai sinucis.

Viața merge înainte cu o mie și una de incertitudini. Țasta e libertatea ei. Nu o numi nesiguranță.

Înțeleg de ce mintea ta numește libertatea nesiguranță. Ai stat vreodată la închisoare câteva luni sau câțiva ani? Cel care a stat la închisoare câțiva ani, când vine ziua eliberării, începe să se simtă nesigur cu privire la viitor. În închisoare totul era sigur; totul era rutină moartă. Îi era asigurată mâncarea, îi era asigurată protecția; nu avea de ce să se teamă că a doua zi avea să fie flămând și să nu aibă ce mânca. Nici vorbă de așa ceva, totul era sigur. Acum, dintr-odată, după mai mulți ani, vine la el temnicerul și îi spune: „Acum ai să fii eliberat”. El începe să tremure. Dincolo de zidurile închisorii va da iarăși de incertitudini, iarăși va trebui să caute, să cerceteze; iarăși va trebui să trăiască în libertate.

Libertatea naște teamă. Oamenii vorbesc despre libertate, dar se tem de ea. Iar omul care se teme de libertate nu e încă om. Eu îți ofer libertate, nu îți ofer siguranță. Eu îți ofer înțelegere, nu îți ofer cunoștințe. Cunoștințele ți-ar da siguranță. Dacă eu ți-aș oferi o formulă, o formulă bine stabilită, că există un Dumnezeu și există un Duh Sfânt și există un singur fiu zămislit, Iisus, că există Rai și Iad, și astea sunt faptele bune, și alea sunt faptele rele, și dacă faci fapte bune ajungi în Rai, iar dacă păcătuiești ajungi în Iad, atunci ai fi sigur, ai avea siguranță. De asta atâția oameni au ales să fie creștini, sau hinduși, sau mahomedani, sau jainiști. Ei nu vor libertate, vor formule fixe.

Un om, victimă a unui accident de mașină, era pe moarte. Nimeni nu știa că era evreu, așa că a fost chemat un preot catolic. Aplecându-se asupra muribundului, preotul a întrebat: „Crezi în Sfânta Treime, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh?” Omul a deschis ochii și a spus: „Ia uite la el, eu mor, iar el vorbește în cimilituri!”

Când moartea îți va bate la ușă, toate certitudinile tale vor fi doar niște cimilituri prostești. Nu te agăța de nici o certitudine. Viața e incertă – însăși natura ei e incertă. Iar omul inteligent rămâne veșnic nesigur.

Când moartea îți va bate la ușă, toate certitudinile tale vor fi doar niște cimilituri prostești.

Această dispoziție de a rămâne în incertitudine înseamnă curaj. Această dispoziție de a fi în incertitudine înseamnă încredere. Omul inteligent este cel care e în stare de alertă, vigilent indiferent de situație, și răspunde la ea din toată inima. Nu că ar ști ce o să se întâmple; nu că ar ști „Fă asta și o să se întâmple aia”. Viața nu e o știință; nu e un lanț cauză–efect. Dacă încălzești apa la o sută de grade, ea se evaporă – asta e o certitudine. Dar în viața reală, nu există astfel de certitudini.

Ai venit la mine în căutare de cunoștințe; vrei formule bine stabilite, de care să te poți agăța. Eu nu-ți dau nici una. Da fapt, dacă ai avea vreuna, ți-aș lua-o! Încetul cu încetul, ți-aș distruge siguranța; încetul cu încetul, te-aș face să eziți tot mai mult. Țăsta este singurul lucru care trebuie făcut. Țăsta e singurul lucru pe care trebuie să-l

facă un maestru – să-ți dea libertate totală. Având libertate totală, cu toate posibilitățile deschise, fără nimic stabilit, va trebui să fii conștient, vigilent.

Asta numesc eu înțelegere. Dacă înțelegi, nesiguranța face parte intrinsecă din viață – și e bine că e așa, pentru că asta face ca viața să fie libertate, asta face ca viața să fie continuu o surpriză. Nu știi niciodată ce o să se întâmple. Te întrebi permanent ce va urma. Asta nu înseamnă incertitudine – înseamnă libertate.

Ce este curajul

La început, nu există mare diferență între omul laș și omul curajos.

Singura diferență este că lașul își ascultă temerile și le urmează, iar curajosul le pune deoparte și merge înainte. Omul curajos se avântă în necunoscut în ciuda tuturor temerilor.

Curajul înseamnă să te avânți în necunoscut în ciuda tuturor temerilor. Curajul nu înseamnă lipsa de teamă. Lipsa de teamă apare pe măsură ce ești din ce în ce mai curajos. Lipsa de teamă înseamnă experiența supremă a curajului. Ea este încununarea curajului absolut. Însă la început nu există mare diferență între omul laș și cel curajos. Singura diferență e că lașul își ascultă temerile și le urmează, iar curajosul le pune deoparte și merge înainte. Omul curajos se avântă în necunoscut în ciuda tuturor temerilor sale. El își cunoaște temerile, știe că există.

Când pleci pe o mare necunoscută, cum a făcut Columb, există teamă, o teamă uriașă, pentru că nu știi ce o să se

întâmplă. Părăsești țărnul siguranței. Într-un fel, îți era foarte bine; un singur lucru îți lipsea – aventura. Avântarea în necunoscut îți dă emoții. Inima începe iarăși să pulseze; ești iarăși viu, viu pe deplin, fiecare fibră a ființei tale e vie, pentru că ai acceptat provocarea necunoscutului.

Să accepți provocarea necunoscutului, în ciuda tuturor temerilor, înseamnă curaj. Temerile există, dar dacă tu accepți, iar și iar, provocarea, încetul cu încetul acele temeri dispar. Trăirea bucuriei pe care o aduce necunoscutul, marele extaz care începe să apară odată cu înfruntarea necunoscutului te fac mai puternic, îți dau o anume integritate, îți ascut inteligența. Pentru prima dată începi să simți că viața nu e doar plictiseală, ci aventură. Apoi, încetul cu încetul temerile dispar, și ești mereu în căutarea unei noi aventuri.

Dar, în esență, curajul înseamnă să riști cunoscutul pentru necunoscut, familiarul pentru nefamiliar, confortabilul pentru neconfortabil; el e un pelerinaj aspru spre o destinație necunoscută. Niciodată nu știi dacă ai să poți merge până la capăt sau nu. E un joc de noroc, dar numai cei care joacă la noroc știu ce e viața.

Viața nu ascultă de logică; ea își vede de drumul ei, netulburată. Tu trebuie să ascuți de viață.

Taoismul curajului

Viața nu ascultă de logică; ea își vede de drumul ei, netulburată. Tu trebuie să ascuți de viață; viața nu ascultă de logica ta, nu-și bate capul cu logica ta. Ai

observat cum e în viață? Vine o mare furtună și doboară copaci mari. Conform lui Charles Darwin, ei ar trebui să supraviețuiască, pentru că sunt cei mai puternici, cei mai adaptați, cei mai rezistenți. Uită-te la un copac bătrân, care are o înălțime de treizeci de metri și o vechime de trei mii de ani. Însăși prezența copacului dă senzația de putere și rezistență. Milioane de rădăcini s-au întins în pământ, au pătruns adânc, iar copacul se înalță falnic și puternic. Copacul se luptă, bineînțeles, el nu vrea să cedeze, nu vrea să capituleze, dar după ce furtuna îl doboară, e mort, nu mai are viață, și toată forța lui s-a dus. Furtuna a fost prea mult pentru el – întotdeauna furtuna e prea mult, pentru că furtuna vine din întreg, iar un copac este doar o unitate.

Dar pe lângă copaci există și plante mici și iarbă obișnuită. Când vine furtuna, iarba cedează, așa că furtuna nu poate să-i facă nici un rău. Cel mult, o curăță bine, atâta tot; spală tot praful care s-a adunat pe ea. Furtuna îi face o baie bună și, după ce a trecut, plantele mici și iarba dansează iarăși înviorate. Iarba aproape că nu are rădăcini, ea poate fi smulsă de un copil mic, dar furtuna nu a înfrânt-o. Ce s-a întâmplat?

Iarba a urmat calea taoismului, calea lui Lao Tzu, iar copacul cel mare a urmat legea lui Charles Darwin. Copacul cel mare a fost foarte logic; el a încercat să reziste, a încercat să-și arate tăria. Dacă încerci să-ți demonstrezi tăria, ești înfrânt. Toți Hitlerii, toți Napoleonii, toți Alexandru Macedonii sunt copaci mari, copaci puternici. Ei toți vor fi înfrânți. Cei ca Lao Tzu sunt exact ca plantele mici; nimeni nu-i poate înfrânge pentru că ei sunt gata să cedeze. Cum să înfrângi o persoană care cedează, care spune „Sunt

deja înfrânt", care spune „Bucură-te liniștit de victoria ta, nu e nevoie să mai creezi probleme. Sunt înfrânt“. Chiar și un Alexandru s-ar simți fără putere în fața unui Lao Tzu, n-ar putea face nimic. Și lucrul ăsta chiar s-a întâmplat.

Pe vremea lui Alexandru Macedon, în India trăia un sannyasin, un mistic pe nume Dandamis. Înainte de a porni în campania din India, prietenii i-au spus lui Alexandru să aducă la întoarcere un sannyasin, pentru că acea floare rară în florea numai în India. Ei i-au spus: „Adu un sannyasin. Ai să aduci multe lucruri, dar nu uita să aduci un sannyasin; vrem să vedem și noi fenomenul sannyas, ce este el și ce anume este un sannyasin“.

Alexandru a fost atât de absorbit de campanie, încât a uitat de cererea prietenilor săi și și-a adus aminte de ea abia când era la granița Indiei. Le-a spus unor soldați de-ai săi să se întoarcă în satul pe care tocmai îl părăsiseră și să întrebe dacă există pe acolo un sannyasin. Întâmplător, Dandamis se afla chiar în acel sat, lucru care i-a fost adus la cunoștință lui Alexandru de către săteni. Ei au spus: „Ai întrebat la momentul potrivit, ai venit la momentul potrivit. Există mulți sannyasini, dar un sannyasin adevărat se întâlnește rar, și el este acum aici. Poți să ai darshan, poți să te duci să-l vizitezi“. Alexandru a râs și a spus: „Eu nu mă aflu aici ca să am darshan, soldații mei se vor duce și-l vor aduce. Îl voi lua cu mine în țara mea“.

Sătenii au spus: „Asta n-o să fie așa de ușor...“

Lui Alexandru nu i-a venit să creadă. Ce putea fi așa de greu? El îngenunchease împărați, regi mari, de ce

s-ar fi împiedicat de un sannyasin, un cerșetor? Soldații săi s-au dus la acest Dandamis, care stătea gol pe malul râului. I-au spus: „Alexandru cel Mare te invită să-l însoțești în țara lui. Vei avea tot ce ai nevoie, ți se va asigura tot confortul. Vei fi oaspete regal“. Fachirul cel gol a râs și a spus: „Mergeți și spuneți-i stăpânului vostru că un om care își spune mare nu poate fi mare. Și nimeni nu poate să mă ducă nicăieri – un sannyasin se mișcă precum norii, în deplină libertate. Eu nu sunt sclavul nimănui“. Soldații au spus: „Trebuie să fi auzit de Alexandru, e un om periculos. Dacă îl refuzi, o să-ți taie capul!“ Sannyasinul a răspuns: „Mai bine l-ați aduce aici pe stăpânul vostru; poate că el o să înțeleagă ce spun“. Soldații s-au întors la Alexandru și i-au spus: „E un om ciudat, care are ceva necunoscut. Este gol pușcă, dar în prezența lui nu-ți dai seama că e gol, mai târziu îți aduci aminte. E atât de puternic încât, în prezența lui, uiți de toate. Are magnetism, iar în jurul lui e o mare liniște, și toată zona pare să fie încântată de prezența lui. Merită să-l vezi, dar se pare că o să aibă necazuri, sărmanul de el, pentru că spune că nimeni nu-l poate duce nicăieri, că nu e sclavul nimănui“.

Alexandru s-a dus la el cu sabia scoasă din teacă. Dandamis a râs și a spus: „Lasă sabia jos, n-ai ce să faci cu ea. Bag-o la loc în teacă; n-ai ce să faci cu ea aici pentru că poți să-mi tai numai trupul, iar pe acela l-am părăsit de mult. Sabia ta nu mă poate tăia, așa că bag-o la loc în teacă, nu fi copil“.

Și se spune că, pentru prima dată, Alexandru a executat ordinul altcuiva, doar pentru că, în prezența

acelui om, a uitat cine era. A băgat sabia în teacă și a spus: „N-am mai întâlnit niciodată un așa om frumos”. Iar când s-a întors în tabăra lui, a spus: „E greu să omori un om care e gata să moară, n-are sens să-l omori. Poți să omori un om care se luptă, dar nu unul care e gata să moară și care spune «Acesta e capul meu, poți să-l tai»”.

Și Dandamis chiar așa i-a spus. El a spus: „Acesta e capul meu, poți să-l tai. Când tu îl vei vedea căzând pe nisip, îl voi vedea și eu căzând pe nisip, pentru că eu nu sunt corpul meu. Eu sunt un martor”.

Alexandru a fost nevoit să le spună prietenilor săi, la întoarcerea în țara lui: „Aș fi putut să aduc mulți sannyasini, dar ei nu erau sannyasini. Apoi am dat de un om care era cu adevărat ceva rar – și ați auzit bine, această floare e rară –, dar nimeni nu-l poate obliga să vină, pentru că el nu se teme de moarte. Poți să obligi un om care nu se teme de moarte să facă ceva?”

Teama ta este cea care te face sclav. Când ești fără teamă, nu mai ești sclav; de fapt, teama e cea care te obligă să-i faci sclavi pe alții înainte ca ei să încerce să facă din tine un sclav.

Un om fără teamă nici nu se teme de nimeni, nici nu face pe nimeni să se teamă de el. Teama dispare total.

Calea inimii

Cuvântul „curaj” este foarte interesant. El provine din rădăcina latină *cor*, care înseamnă inimă, așadar a fi curajos înseamnă a trăi cu inima. Și numai slăbănogii

trăiesc cu capul; fiindu-le frică, ei se înconjoară de siguranța logicii. De teamă, închid toate ușile și ferestrele – cu teologie, concepte, cuvinte, teorii – și se ascund înăuntru.

Calea inimii este calea curajului. Curaj înseamnă să trăiești în nesiguranță, înseamnă să trăiești în iubire și încredere, înseamnă să te avânți în necunoscut. Curaj înseamnă să mergi pe cărări periculoase. Viața este periculoasă și numai cei lași știu să evite pericolele, dar e drept că ei sunt deja morți. Un om cu adevărat viu, plin de vitalitate se avântă întotdeauna în necunoscut. Acolo există primejdii, dar el își asumă riscul, inima e un jucător la noroc. Capul este afacerist. Capul calculează întotdeauna, e viclean. Inima nu e calculată.

Cuvântul englezesc *courage* este frumos și foarte inteligent. Să trăiești cu inima înseamnă să descoperi sensul vieții. Poetul trăiește cu inima și, încetul cu încetul, el începe să audă în inimă sunetele necunoscutului. Capul nu aude; el e departe de necunoscut. Capul e plin de cunoscut.

Ce este mintea ta? Este tot ce ai cunoscut. Este trecutul mort, care s-a dus. Mintea nu e decât trecutul acumulat, amintirea. Inima este viitorul; inima este întotdeauna speranță, inima este întotdeauna undeva în viitor. Capul se gândește la trecut, inima visează la viitor.

Viitorul urmează să vină. Viitorul urmează să fie. Viitorul mai are totuși o posibilitate, el va veni, vine deja. În fiecare clipă viitorul devine prezent, iar prezentul devine trecut. Trecutul nu mai are nici o posibilitate, e încheiat, te-ai îndepărtat deja de el, e un lucru mort, e ca un mormânt. Viitorul e ca o sămânță; vine, vine mereu, ajunge și se întâlnește cu prezentul. Ești mereu în mișcare.